

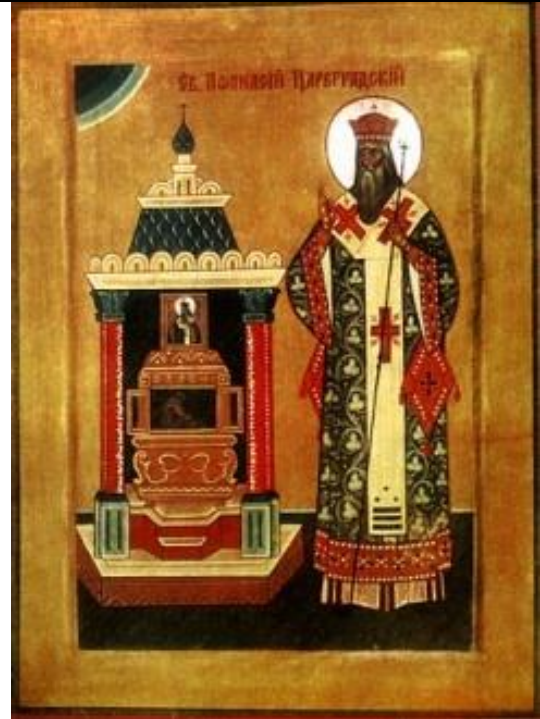
Ukrainian Orthodox Church of Canada
Українська Православна Церква в Канаді
L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

[Home Page](#) | [Listing of Articles](#)

**Святитель Афанасій,
Патріарх
Константинопольський,
Чудотворець Лубенський**

**St. Athanasius, Patriarch of
Constantinople,
Wonderworker of Lubny**

Fr. Ihor Kutash - о. Ігор Куташ
kutash@unicorne.org

«Бажає душа моя у цьому Монастирі тіло
моє грішне погребти.»

На 15-го травня за Григоріанським календарем (це ж 2-го травня за Юліанським) ми святкуємо пам'ять уродженця Криту, який став Патріархом Константинопольським, та якого прославив Господь, як Чудотворця України.

Св. Афанасій III, Патріарх Константинопольський, Чудотворець міста Лубень на Полтавщині народився 1560 р. на острові Криті в побожній Грецькій родині Пателаріос. Охрестили його іменем Алексій. З юних літ він відчував покликання до духовних подвигів аскета. Після упокоєння його батька, юнак став рясофором (послушником) в одному з Монастирів Салоніки, з іменем Ананія. Він продовжував свої труди в Монастирі Есфігмену на Горі Афоні (останніми роками він став осередком суперечки з огляду на опір ченців-традиціоналістів сучасному

“My soul desires that my sinful body be buried in this Monastery”.

On May 15 on the Gregorian Calendar (which is May 2 on the Julian) we commemorate a native of Crete, who was Patriarch of Constantinople and was eventually glorified by the Lord as a Wonderworker of Ukraine.

Saint Athanasius III, Patriarch of Constantinople, Wonderworker of the city of Lubny in the province of Poltava, was born in 1560 on the island of Crete, into the pious Greek family Patelarios. He was baptized with the name Alexis. From an early age he felt that he was called to the spiritual endeavours of an ascetic. After his father's death, the young man became a “riassofo” (novice) in one of the monasteries of Thessalonica, taking the name Ananias. He continued his labours in the monastery of Esphigmenou on Mt. Athos (which has, in latter years, been a centre of controversy due to the opposition of its traditionalist Monks to the cur-

Вселенському Патріарху) і там він сповняв свою слухняність у трапезі.

Зі Св. Гори брат Ананій подорожував до Монастирів у Палестині і там прийняв чернечий постриг з іменем Афанасій. Коли повернувся він у Салоніку його висвятили на Священника і він поширював Христове Благовістя поміж народами Влахії, для яких він перевів Псалтир з мови грецької. Час від часу Святий повертався на Гору Афон для духовного відсвіження та оновлення. Святість його життя стало світлом, яке просвічувало шлях до Церкви Небесного для багатьох душ.

На таланти та духовні дари о. Афанасія звернув увагу Патріарх Константинопольський, земляк Критський, Кирило I (Лукаріс) (1621-1638 – з перервами; Кирило I також раніше був Патріархом Олександрійським, Кирилом III від 1601 до 1620; а перед тим був він посланцем Патріарха Олександрійського до Польської Речі Посполитої для протистояння Унії Берестейській 1596 р., внаслідок якої повсталася Українська Католицька Церква). Патріарх Кирило назначив о. Афанасія проповідником Патріаршого трону. Невдовзі Афанасія висвятили на сан Єпископа і призначили Митрополитом Салонік.

Патріарху Кирилу нерідко супротивлялись інші Православні, яких турбувала його поблажливість до Протестантів-Кальвіністів, а особливо противились Єзуїти Римо-Католики, які намірялися наvertати Православних. Все це турбувало й Султана Мурада IV Газі, який спричинив те, що його 5 разів зняли з посту, а нарешті й наказав його вбити. Підчас ув'язнення Кирила на острові Тенедос, Св. Афанасій прийняв опіку над Патріаршим Троном 25-го березня (за Юліанським календарем) 1634, на Свято Успення Пресвятої Богородиці.

Не довго вдалося затримати цей пост. Всього через 40 днів на Патріаршому Троні зняли його і Кирила I повернули. Святий подався на Св. Гору і коротко відпочив від мирських клопотів. А тоді знову став Патріархом і знову через рік його зняли. По цьому Афанасій повернувся до Салонік і

rent Ecumenical Patriarch), where he fulfilled his obedience in the trapeza (dining area).

From the Holy Mountain Brother Ananias journeyed to the Palestinian monasteries, where he was tonsured with the name Athanasius. Upon his return to Thessalonica he was ordained presbyter and spread the Gospel of Christ among the Vlach peoples, for whom he translated the Psalter from the Greek. From time to time the saint went to Mt. Athos for spiritual refreshment and renewal. The holiness of his life was a light which illuminated the way to the Kingdom for many souls.

Fr. Athanasius' talents and spiritual gifts were noted by the Patriarch of Constantinople, a fellow Cretan, Cyril I (Loukaris) (1621-1638 – intermittently; Cyril had also been Patriarch of Alexandria as Cyril III from 1601 to 1620; prior to that he had been an emissary of the Patriarch of Alexandria to the Polish Commonwealth to oppose the Union of Berestya of 1596, which gave birth to the Ukrainian Catholic Church). Patriarch Cyril appointed Fr. Athanasius a preacher of the Patriarchal throne. It was not long before Athanasius was consecrated Bishop and became Metropolitan of Thessalonica.

Patriarch Cyril often encountered opposition from fellow-Orthodox, who were upset at his partiality to Protestant Calvinists, and especially by Roman Catholic Jesuits, who were intent on proselytizing the Orthodox. This did not go down well with the Sultan Murad IV Ghazi who had him deposed five times and finally ordered his assassination. During Cyril's imprisonment on the island of Tenedos, St. Athanasius assumed the Patriarchal throne on March 25 (Julian Calendar), 1634, on the day of the Annunciation of the Most Holy Theotokos.

He did not hold it for long. After only forty days on the Patriarchal throne, he was deposed and Cyril I was returned. The Saint went to the Holy Mountain and enjoyed a short respite from the troubles of the world. Then he became Patriarch again, and again was deposed after a year. After this, Athanasius returned to Thessalonica and renewed his connections with Mt. Athos. Again and again, he would send petitions to the Russian Tsar Michael, the founder of the Romanov dynasty

відновив свій зв'язок з Горою Афоном. Знову і знову посилав він прохання до Російського Царя Михайла, засновника династії Романових (1613-1645), просячи підтримки для Церкви Константинопольської.

Життя в Салоніках ставало щораз важче для Владики Афанасія. Він шукав притулку в Молдові під захистом її володаря, Василя Лукулоса, і замешкав у Монастирі Св. Миколая неподалік Галаца (а через мало більше чим половину століття це місто стало місцем Похорону українського героя Гетьмана Івана Мазепи). Афанасій далі прагнув самотності й святості свого притулку на Горі Афон і провідував її коли тільки міг.

Св. Афанасія три рази повертали на Патріарший Трон. Його останній термін тривав лише 15 днів. Підчас своєї останньої Патріаршої Відправи він виголосив проповідь, в якій осудив нововведення претензію Єпископа Римського на універсальну владу над всією Церквою. [Східня Церква притримується Євхаристійної еклезіології, яка сприймає, що Церква повністю присутня всюди, де звершує Євхаристію Єпископ, або ним назначений Священик чи Священики, який знаходиться в Сопричасті зо всіма іншими Єпископами – пост Патріарха Константинопольського, як першого поміж рівними (“primus inter pares”) у своїй основі - Євхаристійний, тобто він очолює Літургію яку спів служить з іншими Єпископами.]

Переслідований Мусульманами та Єзуїтами і фізично виснажений, Св. Афанасій передав адміністрацію Церкви Константинопольської Митрополиту Паїсію Лаврійському і подався в Молдову, де очолив Монастир Св. Миколая в Галаці.

Шукаючи тепер допомоги для свого Монастиря Св. Афанасій подався в Росію. У квітні 1653 р. його зустріли з великою почесною Патріарх Никон (1652-1658) і Цар Алексій Михайлович. Є розповіді про те, що по дорозі в Москву він відвідав і Козацьку столицю Чигирин, де його тепло гостив Гетьман України Богдан Хмельницький. Отримавши щедру допомогу для свого Монастиря від Царя Олексія, другого володаря Московського з династії Романових, Патріарх Афанасій

(1613-1645), asking for support for the Church of Constantinople.

Life in Thessalonica became more and more difficult for Vladyka Athanasius. He sought refuge in Moldova under the protection of its sovereign, Basil Lukulos, and took up residence in the monastery of St. Nicholas near Galatz (little more than a half-century later the city became the burial place of the Ukrainian hero, Hetman Ivan Mazepa). Athanasius continued to yearn for the solitude and sanctity of his refuge, Mount Athos, and visited it as often as he could.

St. Athanasius was returned to the patriarchal throne 3 times. His last term lasted only fifteen days. During his final Patriarchal service he preached a sermon in which he denounced the innovation of the pretension of the Bishop of Rome to universal jurisdiction over the whole Church. [The Eastern Church maintains a Eucharistic ecclesiology which sees the Church as fully present everywhere the Eucharist is celebrated by a Bishop, or a Presbyter or Presbyters designated by him, who is in Communion with all other Bishops – the post of the Patriarch of Constantinople as first among equals (“primus inter pares”) is primarily Eucharistic, i.e. he presides over the Liturgy celebrated by other Bishops.]

Persecuted by Moslems and Jesuits and physically weakened, St. Athanasius transferred the administration of the Church of Constantinople to Metropolitan Paisius of Laureia and withdrew to Moldova, where he assumed leadership of the monastery of St. Nicholas at Galatz.

Now seeking help for his Monastery, St. Athanasius undertook a journey to Russia. In April 1653 he was met with great honor in Moscow by Patriarch Nikon (1652-1658) and Tsar Alexis Mikhailovich. There are accounts of his having stopped by the Kozak capital of Chyhyryn on his way to Moscow, where he was graciously received by the Ukrainian Hetman Bohdan Khmelnyts'kyi. Having received generous support for the needs of his Monastery from Tsar Alexis, the second Moscow ruler of the Romanov dynasty, Patriarch Athanasius left for Galats in December 1653. On the way he

подався назад до Галаца в грудні 1653 р. По дорозі він захворів і затримався в Преображенському Монастирі Мгарському в місті Лубнах в Полтавській області в лютому 1654 р.

Там же Патріарх Афанасій виголосив свої пророчі слова: «Бажає душа моя у цьому Монастирі тіло моє грішне погребти.» Так і сталося. Святий написав своє останнє завіщення і заснув у Господі на 5-го квітня (за Юліанським календарем), у середу Тижні Св. Фоми (другий тиждень після Пасхи). Ігумен Петровій і Братія Монастиря поховали Патріарха у грецькому звичаю, сидячому в повному Облаченню.

Через вісім літ його Мощі відкрили нетлінними, хоч його Ризи й домовина розпалися. Убрали його в нові Ризи і спорудили раку. На 1-го лютого 1662 р. Св. Афанасія прославили в Хорі Святих а Празник його встановили на 2-го травня (за Юліанським календарем – тобто 15-го за Григоріанським) на Празник Св. Афанасія Великого, Патріарха Олександрійського, героя Нікейського Символа Віри.

Мощі Св. Патріарха Афанасія скоро прославилися численними чудами й ознаками, які продовжуються до сьогодні. Одним з найновіших – чудесне відновлення його Ікони, яку приніс до Полтави для шанування вірними в травні 2010 р., Єпископ Афанасій (Володимир Української Автокефальної Православної Церкви, визначний український письменник, який прийняв на себе покликання чернече під покровительством саме цього Святого.

У 1922 р. в часі влади Більшовиків Комісар Середя прибув з Харкова, тодішньої столиці Радянської України, з наказом Григорія Петровського (м. Дніпропетровське носить його ім'я), Голови Все-українського Центрального Виконавчого Комітету, передати срібну домовину, в якій спочивало тіло Св. Афанасія. Тисячі вірних оточили Монастирський Храм, щоб безбожники не могли добратися до Святих Мощів. Після цілодобових Молитов, Монахи положили Мощі Святого в дерев'яну домовину а срібну передали владі. Скоро після цього Святого й

fell ill and stayed at the Transfiguration Mharsk monastery in the city of Lubny, in the Poltava oblast, in February of 1654.

It was there that Patriarch Athanasius uttered his prophetic words: "My soul desires that my sinful body be buried in this Monastery". And so did it come to pass. The Saint wrote his last will and fell asleep in the Lord on April 5 (Julian Calendar) on the Wednesday of the week of St. Thomas (the second week after Pascha). Abbot Petronius and the brethren of the Monastery buried the Patriarch, according to the Greek custom, in a sitting position, fully vested.

Eight years later his relics were uncovered and found to be incorruptible even though his vestments and casket had fallen apart. New vestments were put on him, and a shrine was constructed. On February 1, 1662 St. Athanasius was glorified as a Saint and his Feastday was designated as May 2 (Julian Calendar; which is May 15 on the Gregorian Calendar), the Feast of St. Athanasius the Great, Patriarch of Alexandria, the hero of the Nicene Creed.

The relics of holy Patriarch Athanasius were soon glorified by numerous miracles and signs which continue to this day. One of the most recent was the miraculous restoration of his Icon, which Bishop Afanasiy (Volodymyr Shkurupiy) of the Ukrainian Autocephalous Orthodox Church, a distinguished Ukrainian writer (who took up the monastic vocation under the patronage of this very same Saint), brought to Poltava for the veneration of the faithful in May of 2010.

In 1922 during the time of the Bolsheviks, Commissar Sereda came from Kharkiv, at the time the capital of Soviet Ukraine, with a decree from Hryhoriy Petrovs'kyi (the city of Dnipropetrovsk bears his name), Chairman of the Central Executive Committee of Ukraine, ordering the handing over of the silver casket which held the body of St. Athanasius. Thousands of faithful surrounded the Monastery Church so that the atheists could not approach the Holy Relics. After prayers which went on around the clock, the Monks placed the Saint's Relics in a wooden casket and handed the silver one over to the authorities. Shortly after the

перенесли до Благовіщенського Собору в Харкові і тому його Мощі спочивають до сьогодні.

Молимося, щоб звступство цього Чудотворця приносили здоров'я та світло для народу країни, в якій цей уродженець Криту служив спасаючим Словом Господнім. Амінь.

Saint was brought to the Annunciation Cathedral in Kharkiv and there his Relics repose to this day.

We pray that the intercessions of this Wonderworker may bring healing and light to the people of the land in which this native of Crete ministered the saving Word of the Lord. Amen.